

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
คำอธิบายสัญลักษณ์และอักษรย่อ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ในการวิจัย	๓
๑.๓ ขอบเขตในการวิจัย	๓
๑.๔ คำนิยามศัพท์	๓
๑.๕ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๘
๑.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๘
บทที่ ๒ แนวคิดเรื่องการทำบุญอุทิศส่วนบุญกุศลให้กับเปตชน (ข้าวประดับดิน)	
ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	๙
๒.๑ แนวคิดเรื่องการทำบุญอุทิศส่วนบุญ	๙
๒.๑.๑ ความหมายของการอุทิศส่วนบุญ	๙
๒.๑.๒ ประเภทของการอุทิศส่วนบุญ	๙
(ก) การอุทิศส่วนบุญด้วยการอธิษฐานจิต	๙
(ข) การอุทิศส่วนบุญด้วยการเปล่งวาจา	๑๐
(ค) การอุทิศส่วนบุญด้วยการแผ่เมตตา	๑๑
(ง) การอุทิศส่วนบุญด้วยการกรวดน้ำ	๑๓
๒.๑.๓ ความเป็นมาและจุดมุ่งหมายของการอุทิศส่วนบุญ	๑๕
๒.๑.๔ การอุทิศส่วนบุญในสมัยพุทธกาล	๑๙
๒.๒ การทำบุญอุทิศส่วนบุญกับความเป็นมาของบุญข้าวประดับดินในคัมภีร์	
พระพุทธศาสนาเถรวาท	๒๒
๒.๒.๑ พัฒนาการของการทำบุญอุทิศ(ข้าวประดับดิน)ในคัมภีร์	
พระพุทธศาสนาเถรวาท	๒๒
๒.๒.๒ บุญข้าวประดับดินในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท	
: กรณีของพระเจ้าพิมพิสาร	๒๖

บทที่ ๓ ประเพณีบุญข้าวประดับดินของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย	๓๑
๓.๑ ข้อมูลพื้นที่ศึกษา “เขตเทศบาลเมืองหนองคาย	๓๑
๓.๑.๑ ประวัติศาสตร์เมืองหนองคาย	๓๑
๓.๑.๒ ผู้ปกครอง	๓๒
๓.๑.๓ กลุ่มชาติพันธุ์	๓๔
๓.๑.๔ ที่ตั้งและอาณาเขต	๓๕
๓.๑.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม	๓๕
๓.๑.๖ ประวัติเทศบาลเมืองหนองคาย	๓๗
๓.๒ ประเพณีบุญข้าวประดับดินของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย	๔๐
๓.๒.๑ ความหมาย	๔๐
๓.๒.๒ มูลเหตุของบุญข้าวประดับดิน	๔๑
๓.๒.๓ องค์ประกอบของประเพณีบุญข้าวประดับดิน	๔๗
๓.๒.๔ ขั้นตอนของการประกอบพิธีกรรม	๔๙
๓.๓ คติความเชื่อในประเพณีบุญข้าวประดับดินของชาวพุทธ	
ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย	๕๑
๓.๓.๑ เชื่อว่าวิญญาณผู้ตายที่ไปจุติ ณ ภพภูมิใดที่ยังไม่ไปเกิด	
จะกลับมารับส่วนบุญ	๕๑
๓.๓.๒ เชื่อว่าทำบุญจะต้องได้บุญทำบาปจะต้องได้บาป	๕๒
๓.๓.๓ ความเชื่อเรื่องสิ่งอุทิศให้ผู้ตายในวันทำบุญอุทิศ	๕๓
บทที่ ๔ วิเคราะห์หลักธรรมที่ปรากฏในประเพณีบุญข้าวประดับดินของชาวพุทธ	
 ในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย	๕๔
๔.๑ วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในประเพณีการทำบุญ	
ข้าวประดับดิน	๕๔
๔.๑.๑ หลักกรรม	๕๔
๔.๑.๒ หลักความสามัคคี	๕๕
๔.๑.๓ หลักทศ ๖	๕๖
๔.๑.๔ หลักคำสอนเรื่อง บุญกิริยาวัตถุ	๕๗
๔.๑.๕ หลักคำสอนเรื่อง ศรัทธา	๕๘
๔.๑.๖ หลักคำสอนเรื่อง “ทาน”	
๔.๒ วิเคราะห์ความเชื่อในประเพณีบุญข้าวประดับดินของชาวพุทธในเขตเทศบาล	
เมืองหนองคาย	๖๐
๔.๒.๑ ความเชื่อเรื่องการรอคอยทานของวิญญาณบรรพบุรุษ	๖๑
๔.๒.๒ ความเชื่อเรื่องสิ่งอุทิศให้ผู้ตายในวันทำบุญอุทิศ	๖๑
๔.๒.๓ ความเชื่อเรื่องการกรวดน้ำ	๖๓
๔.๓ คุณค่าของประเพณีบุญข้าวประดับดินของชาวพุทธในเขตเทศบาลเมืองหนองคาย	๗๔

๔.๓.๑	คุณค่าในด้านการส่งเสริมให้พระพุทธศาสนามีความเจริญ	๗๔
๔.๓.๒	คุณค่าในด้านการสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับสถาบันครอบครัว และสังคม	๗๕
๔.๓.๓	คุณค่าในด้านการสร้างสันติสุขแก่สังคมส่วนรวม	๗๕
๔.๓.๔	คุณค่าในด้านการพัฒนาตนเอง	๗๖
๔.๓.๕	คุณค่าในการสร้างความสามัคคี	๗๘
๔.๔	วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของประเพณีบุญข้าวประดับดินตามหลักของพระพุทธศาสนา	๘๐
๔.๔.๑	เพื่อประโยชน์แก่ญาติที่ล่วงลับไปแล้ว	๘๐
๔.๔.๒	เพื่อแสดงออกถึงหน้าที่ที่พึงกระทำต่อญาติ	๘๑
๔.๔.๓	เพื่อทำการบูชาแก่ญาติที่ล่วงลับไป	๘๓
๔.๔.๔	เพื่อถวายกำลังแก่พระสงฆ์	๘๔
๔.๔.๕	เพื่อชวนชวายเป็นการบำเพ็ญบุญด้วยตนเอง	๘๕
บทที่ ๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๘๘
๕.๑	สรุปผลการวิจัย	๘๘
๕.๒	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	๙๐
๕.๒.๑	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๙๐
๕.๒.๒	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	๙๑
บรรณานุกรม		๙๒
ภาคผนวก		
ก.	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๙๘
ข.	รูปภาพประกอบการสัมภาษณ์	๑๐๐
ประวัติผู้วิจัย		๑๑๒